

Vliv peletizace semen cukrové řepy na nematofágní houby

MIROSLAVA SOUKUPOVÁ, DAVID NOVOTNÝ

Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i., Odbor ochrany plodin a zdraví rostlin,
Ekologie, diagnostika a genetické zdroje zemědělsky významných virů, hub a fytoplazem, Drnovská 507/73,
161 00 Praha 6 – Ruzyně
miroslava.soukupova@carc.cz, david.novotny@carc.cz,

Cukrová řepa (*Beta vulgaris* ssp. *vulgaris*) je zdrojem pro 20 % světové produkce cukru. Potahování (peletizace) semen vrstvou inertního materiálu obsahujícího živiny, pesticidy a fungicidy je nyní běžnou zemědělskou praxí a slouží pro efektivnější setí, podporu růstu a ochranu před škodlivými organismy. Uvolňování těchto látek z peletizovaných semen může mít však negativní dopad na prospěšné mikroorganismy nacházející se v půdě. Nematofágní houby mají v případě řepy regulační vliv na velikost populace jednoho z ekonomicky nejvýznamnějších škůdců cukrové řepy háďátko řepné (*Heterodera schachtii*). Nematofágní houby využívají myceliární struktury k zachycení vajíček a cyst hlístic. Cílem naší práce bylo posoudit vliv peletizovaných semen cukrové řepy a jejich výluhů na růst nematofágních hub. Hodnocen byl vliv peletizovaných semen od pěti výrobců na 12 kmenů čtyř druhů nematofágních hub (*Pleurotus ostreatus*, *Stropharia rugosoannulata*, *Arthrobotrys oligospora* a *Clonostachys rosea*). Výsledky ukázaly, že nejcitlivější druh byl *P. ostreatus*. Růst všech tří hodnocených kmenů byl inhibován od cca 42,8 do cca 94,3 % ve srovnání s kontrolou. V případě druhů *S. rugosoannulata* a *A. oligospora* byla také pozorována statisticky významná inhibice růstu všech hodnocených kmenů, i když méně výrazně než v případě *P. ostreatus*. Růst druhu *C. rosea* byl přítomností semen nejméně potlačen (cca 0,6–20,4 %). Výběr vhodných druhů a kmenů nematofágních hub tolerantních k látkám používaným pro peletizaci semen má tedy potenciál přispět v boji proti háďátku jako moderní metoda biologické kontroly při setí cukrové řepy.

Výzkum byl podpořen projekty TA04021117 a Mze-RO0423 (Ministerstvo zemědělství ČR).